

Laiškas Valerijai Čiurlionytei, 1917-06-09, [Sočis].

Nuliūdimas

Nuliūdimas

Po kojų, po kojų kaip eglės šakelės

Ramybės dovanos...

Ir visas kelias —

Kaip krintančios žvaigždės žaliuojantis takas bangose...

Kur tik žvilgsnys pasiekia ir kur mintis nuskrieja —

Karūnos juodos ir žibintai...

In judrą vieną giesmės ir staugimas liejas...

Mirksnys žaibais sparnuotais sušvytrėja,

Ir vėl dangus sunkėja,

Lašai vėl krinta, krinta...

In varpą varpas atsiliepia

Ir pjautuvai...

Ir ašaros pamaino vyną, ir vynas ašaras,

Ir druską pelenai...

Ramybės dovanos... Vamzdys žilvyčio... Vainikas viksvų ir apynoju...

Ir šnekos meilios vasarojaus...

Griuvėsiai žygių ir takų

Ir žymės žvaigždžių užmirštų

Danguj ir čia, po kojų... [1]

Žygis

Nemirs, nemirs kūrenama gyvybė

Ir vakaro šešėliai,

Ir ryto džiaugsmo spindulėliai...

Praslinks gal amžiai, amžių amžiai nebūtybėj,
Gal amžinasties giesmę aus tik varpos senos... —
Glūdės krisluos gyvybė,
Ir garbins viešpatnią visybę
Kursai krisluos pasėmė peno,
Kurs žino tyruose pilnybę...

Nežinomoj šalyj dausų daigai jūruoja...
Nežinomi regėjimai — kalnai permatomi ir bonės spindulingos
Dievybei Santarą augina...
Besčiūdamas vėjelis burtuos merdinčius myluoja,
Ir rankos laimint tiesias maloningos,
Ir tiems, kurie dar gims, karūną pina...

Tegu tas džiaugsmas bus tik mirksnio moja...
Tegu ta puota bus tik žaibo laimė...
Lemtis kelionėn ruoš ir laimins,
Kurių altoriai vėl ir vėl gyvoms aukoms liepsnoja,
Kurių sapnai gyvybe stojas...

Dosni ranka pasėjo daigus. Čia ir čia.
Žiedai graksčiausi žydi paslapčia...
Ir žvaigždės dega tik nakčia... [2]

9—VI.

KOMENTARAI

- [1] BS eilėraščio „Nuliūdimas“ pirminis variantas, švarraštis.
Galutinį variantą, neįėjusį į rinkinius, žr. in: BSR, t. 1: Poezija, parengė Algis Samulionis, redagavo Donata Linčiuvienė, Vilnius: Alma littera, Lietuvių literatūros ir tautosakos institutas, 1996, p. 249.
Eilėraščio teksto rašymo ir skelbimo istoriją žr. Algis Samulionis, „Paaiškinimai“, in: Ibid., p. 793–794.
- [2] BS eilėraščio „Žygis“ pirminis variantas, švarraštis.
Galutinį variantą „[Nemirs, nemirs kūrenama gyvybė]“, įtrauktą į rinkinį Saulė ir smiltys, žr. in: BSR, t. 1: Poezija, 1996, p. 35.
Eilėraščio teksto rašymo ir skelbimo istoriją žr. Algis Samulionis, „Paaiškinimai“, in: Ibid., p. 728.